EUROPOS
KOMISIJA

Briuselis, 2020 12 02
COM(2020) 775 final

KOMISIJOS ATASKAITA EUROPOS PARLAMENTUI IR TARYBAI

Domeno „.eu“ registro operatoriaus bendradarbiavimo su EUIPO ir kitomis Sąjungos agentūromis kovojant su piktnaudžiavimu ir spekuliavimu registruojant domeno vardus vertinimas pagal Reglamento (ES) 2019/517 16 straipsnį

Turinys

1. Įvadas 2
2. Tikslai ir metodai 3
2.1. Tikslai 3
2.2. Metodai 3
3. „EURid“ ir EUIPO bendradarbiavimas kovojant su piktnaudžiavimu ir spekuliavimu registruojant domeno vardą 4
3.1. Ankstyvasis bendradarbiavimas 4
3.2. Pastaruoju metu vykdomas bendradarbiavimas 4
3.3. Veikla, kurią planuojama vykdyti 2020–2022 m. 5
3.4. „EURid“ ir EUIPO bendradarbiavimo vertinimas ir rekomendacijos dėl jo gerinimo 6
4. Bendradarbiavimas su kitomis Sąjungos įstaigomis ir nacionalinėmis arba tarptautinėmis organizacijomis 7
4.1. Bendradarbiavimas su Europolu 7
4.2. Bendradarbiavimas su kitomis įstaigomis 7
5. Mažosios ir vidutinės įmonės 8
5.1. Registravimo procedūra 8
5.2. Alternatyvus ginčų sprendimas 9
6. Išvados 10

1. Įvadas

Komisija atsakinga už aukščiausio lygio domeną „.eu“, kuriuo šiuo metu Europos Sąjungoje (ES) naudojasi 3,6 mln. galutinių naudotojų[1]. Domenas „.eu“ buvo sukurtas Reglamentu (EB) Nr. 733/2002 ir Komisijos reglamentu (EB) Nr. 874/2004. Šie teisės aktai neseniai buvo panaikinti Reglamentu (ES) Nr. 2019/517[2], („Domeno „.eu“ reglamentu“), kuris įsigaliojo 2019 m. balandžio 18 d. ir bus taikomas nuo 2022 m. spalio 13 d.

Domeno vardą „.eu“ valdo domeno „.eu“ registras. Pagal paslaugų koncesijos sutartį, sudarytą su Komisija iki 2022 m. spalio 12 d., šiuo metu registro funkcijas atlieka privati, nepriklausoma ir ne pelno organizacija „EURid“. Pagal Domeno „.eu“ reglamento 19 straipsnio 2 dalį Komisija atrinks subjektą, kuris nuo 2022 m. spalio 13 d. bus paskirtas domeno „.eu“ registru, ir su juo sudarys sutartį.

Domeno „.eu“ reglamente reikalaujama, kad Registras priimtų politiką ir įgyvendintų priemones, kuriomis būtų siekiama išvengti **spekuliavimo ir piktnaudžiavimo registruojant** domenų vardus[3]. Spekuliavimas ir piktnaudžiavimas registruojant domenų vardus apibrėžiamas kaip registravimas domeno vardo, kuris yra **toks pat** kaip vardas, į kurį yra nustatyta teisė pagal Sąjungos arba nacionalinę teisę, arba yra į jį **klaidinamai panašus** ir kai: a) to vardo savininkas jį užregistravo neturėdamas į jį teisių ar teisėtų su juo susijusių interesų; arba b) jis buvo užregistruotas ar yra naudojamas nesąžiningai[4].

ES lygmeniu saugomos teisės – teisės, taikomos *inter alia*, registruotiems nacionaliniams ir Bendrijos prekių ženklams, geografinėms nuorodoms ir kilmės vietos nuorodoms, taip pat šios nacionaliniu lygmeniu saugomos intelektinės nuosavybės teisės, taikomos:

- neregistruotiems prekių ženklams,
- firmų vardams,
- verslo identifikatoriams,
- įmonių pavadinimams,
- pavardėms,
- skiriamiesiems apsaugotų literatūros ir meno kūrinių pavadinimams[5].

Spekuliavimo ir piktnaudžiavimo tikslais užregistruotų domeno „.eu“ vardų registracija turėtų būti panaikinta taikant alternatyvias ginčų dėl domeno vardo „.eu“ sprendimo procedūras arba teismine tvarka, teisių subjektui pateikus ieškinį.

Domeno „.eu“ reglamente nustatytas reikalavimas, kad Komisija turi skatinti domeno vardo „.eu“ registro, Europos Sąjungos intelektinės nuosavybės tarnybos (EUIPO) ir kitų Sąjungos įstaigų bendradarbiavimą, kad būtų kovojama su spekuliavimu ir piktnaudžiavimu

[1] „EURid“ ketvirčio ataskaita (2020 m. antrasis ketvirtis): https://eurid.eu/media/filer_public/43/77/43778dd5-5afa-42ce-8213-0c8d661ec26f/quarterly_q22020.pdf.

[2] Reglamentas (ES) 2019/517 dėl veiklos, susijusios su aukščiausio lygio domeno vardu „.eu“, įgyvendinimo ir šio domeno veikimo, kuriuo iš dalies keičiamas ir panaikinamas Reglamentas (EB) Nr. 733/2002 bei panaikinamas Komisijos reglamentas (EB) Nr. 874/2004 (OL L 91, 2019 3 29, p. 25).

[3] Žr. Reglamento (EB) Nr. 874/2004 5 straipsnį ir Reglamento (ES) 2019/517 11 straipsnį.

[4] Žr. Reglamento (EB) Nr. 874/2004 21 straipsnį ir Reglamento (ES) 2019/517 4 straipsnį.

[5] Žr. Reglamento (EB) Nr. 874/2004 10 straipsnio 1 dalį.

registruojant domenų vardus, įskaitant domenų vardų užgrobimą, ir būtų numatytos paprastos administracinės procedūros, visų pirma mažosioms ir vidutinėms įmonėms (MVĮ)[6].

Domeno vardo „.eu“ reglamente taip pat nustatytas reikalavimas, kad Komisija iki 2020 m. birželio 30 d. įvertintų šį bendradarbiavimą ir tai, ar ir kaip Registras turėtų nustatyti paprastesnes administracines procedūras MVĮ[7]. Vėliau Komisija turėtų pateikti Europos Parlamentui ir Tarybai savo vertinimo ataskaitą.[8] Siekdama įvykdyti šią teisinę pareigą, Komisija parengė šią ataskaitą.

2. Tikslai ir metodai

2.1. Tikslai

Domenų vardų sistema (DNS) padeda užtikrinti prieinamą, funkcionalų ir patikimą internetą, tačiau ji nėra apsaugota nuo piktnaudžiavimo. Domeno vardas „.eu“ nėra išimtis, todėl su domenu „.eu“ susijusiuose reglamentuose nustatytas reikalavimas įgyvendinti politiką ir priemones, kuriomis būtų užkirstas kelias spekuliavimui ir piktnaudžiavimui registruojant domeno vardus.

Šioje ataskaitoje:

- įvertinamas domeno „.eu“ registro („EURid“) ir EUIPO bei kitų Sąjungos įstaigų ar tarptautinių organizacijų **bendradarbiavimas** siekiant kovoti su spekuliavimu ir piktnaudžiavimu registruojant domeno vardus;
- įvertinama tai, ar būtų galima **gerinti** šį bendradarbiavimą ir, jei taip, kaip tai padaryti siekiant, kad domeno „.eu“ aplinka toliau būtų saugi, skaidri ir patikima;
- atsižvelgiama į dabartinę šioje srityje taikomą **sektoriaus praktiką**;
- nustatomi galimi domeno „.eu“ registravimo procedūros ar kitų domeno vardų valdymo procedūrų (pvz., alternatyvaus ginčų sprendimo) aspektai, kuriuos būtų galima naudingai supaprastinti siekiant palengvinti domeno vardo registravimą ir padidinti teisių subjektų apsaugą – tai būtų naudinga MVĮ.

2.2. Metodai

Ši ataskaita parengta remiantis Komisijos vertinimu ir 2019 m. gruodžio mėn. – 2020 m. balandžio mėn. atlikto **išorės tyrimo**, kuriame įvertinta kovos su spekuliavimu ir piktnaudžiavimu registruojant domeno vardus praktika[9], išvadomis.

Tyrimo autoriai išsamiai peržiūrėjo atitinkamas sektoriaus ataskaitas ir surinko įvairių kovoje su spekuliavimu ir piktnaudžiavimu registruojant domenų vardus dalyvaujančių suinteresuotųjų šalių pateiktą informaciją ir duomenis bei atliko jų analizę. Visų pirma, taikydami kokybinius ir kiekybinius metodus, jie atliko rinkos analizę ir palygino domeno

[6] Žr. Reglamento (ES) 2019/517 7 konstatuojamąją dalį.

[7] Žr. Reglamento (ES) 2019/517 16 straipsnio 2 dalį.

[8] Žr. Reglamento (ES) 2019/517 16 straipsnio 4 dalį.

[9] Tyrimas paskelbtas internete adresu https://dx.publications.europa.eu/10.2759/428574.

„.eu“ registro taikomą praktiką su kitais domenų vardų registrais. Atliekant šį darbą, be kita ko, buvo įvertintos administracinės procedūros, kurios leistų MVĮ veiksmingai kovoti su spekuliavimu ir piktnaudžiavimu registruojant domeno vardą „.eu“.

Šioje ataskaitoje taip pat atsižvelgiama į oficialias domeno „.eu“ registro Komisijai pateiktas ataskaitas[10] ir informaciją, kurią Komisija surinko vykdydama savo priežiūros pareigas, nuolat keisdamasi informacija su registru.

3. „EURid“ ir EUIPO bendradarbiavimas kovojant su piktnaudžiavimu ir spekuliavimu registruojant domeno vardą

3.1. Ankstyvasis bendradarbiavimas

„EURid“ ir EUIPO bendradarbiavimas pirmą kartą buvo formaliai įtvirtintas 2016 m. birželio 23 d. pasirašius **raštą dėl bendradarbiavimo**[11]. Jame buvo iškeltas tikslas kovoti su sukčiavimu gavus įrodymų, kad trečiosios šalys sistemingai naršo EUIPO duomenų bazėje siekdamos rasti naujas ES prekių ženklų paraiškas, ir piktnaudžiavimo bei spekuliavimo tikslais registruoja domeno vardą „.eu“ pagal tokius atitinkamus terminus – tokia praktika vadinama **domeno vardų užgrobimu**. Abi šalys susitarė įgyvendinti sistemos pakeitimus, siekdamos didinti ES prekių ženklo turėtojų informuotumą ir mažinti domeno vardų užgrobimo atvejų.

Pirmaisiais „EURid“ ir EUIPO bendradarbiavimo etapais daugiausia dėmesio buvo skiriama keitimuisi informacija ir bendradarbiavimui abipusių interesų srityse. Vienas svarbiausių veiksmų buvo tai, kad „EURid“ persiuntė EUIPO įtartinas sąskaitas faktūras ir abi organizacijos savo portaluose ir priemonėse paskelbė saitus, įskaitant saitą į „EURid“ interneto svetainėje esančią prekių ženklų paieškos priemonę; saitą į EUIPO interneto svetainę interneto svetainėje „.eu“ WHOIS“; ir saitą į ES prekių ženklo duomenų teikimo priemonėje esančią domeno ženklo „.eu“ prieinamumo paieškos priemonę.

3.2. Pastaruoju metu vykdomas bendradarbiavimas

2019 m. gegužės 20 d. „EURid“ ir EUIPO pradėjo glaudžiau bendradarbiauti pasirašydamos pirmąjį **bendradarbiavimo susitarimą**[12]. ES prekių ženklo turėtojams suteikta galimybė naudotis dviem naujomis funkcijomis:

- atitinkamo domeno vardo **prieinamumo patikra** pateikiant ES prekių ženklo paraišką;
- galimybe gauti **pranešimą (perspėjimą)**, kai užregistruojamas ES prekių ženklą atitinkantis domeno vardas.

Prieinamumo patikra

[10] Naujausia vieša „EURid“ ataskaita skelbiama adresu https://eurid.eu/en/news/2019-annual-report/. Komisija taip pat pateikė ataskaitą Europos Parlamentui dėl aukščiausio lygio domeno „.eu“ diegimo, funkcionavimo ir veiksmingumo nuo 2017 m. balandžio mėn. iki 2019 m. balandžio mėn., kuri skelbiama adresu https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LT/TXT/?uri=COM%3A2020%3A0063%3AFIN.

[11] https://eurid.eu/en/news/eurid-and-the-euipo-sign-letter-of-collaboration/

[12] https://euipo.europa.eu/ohimportal/en/news/-/action/view/5140548

Naudojantis šia į ES prekių ženklo e. paraiškų teikimo priemonę įtraukta funkcija, iš karto po to, kai naudotojai baigia pildyti savo prekių ženklo paraišką, jie tiesiogiai informuojami, ar jų prekių ženklą galima registruoti kaip domeno vardą „.eu“. Taip jie gali nedelsdami nuspręsti užregistruoti domeno vardą prieš tai, kai bus paskelbta jų ES prekių ženklo paraiška.

Perspėjimas

ES prekių ženklo turėtojai taip pat gali gauti perspėjimą, kai registruojamas jų prekių ženklui tapatus domeno vardas „.eu“, tačiau tik tuo atveju, jei jie aiškiai nurodo, kad nori naudotis tokia galimybe. Sistema grindžiama tuo, kad EUIPO, naudodamasi EUIPO parsisiųsdinimo paslauga, atnaujintą ES prekių ženklo paraiškų sąrašą kasdien siunčia „EURid“[13]. Kiekvienu naujo domeno vardo „.eu“ registravimo atveju „EURid“ patikrina, ar tas vardas nėra įtrauktas į šį sąrašą, ir, jei nustatoma atitiktis, apie tai pranešama EUIPO, o naudotojai gauna perspėjimą savo EUIPO naudotojo srityje.

3.3. Veikla, kurią planuojama vykdyti 2020–2022 m.

Bendroje 2020–2022 m. darbo programoje[14] nustatyta, kad EUIPO ir „EURid“ išnagrinės galimybę įgyvendinti **abipusį procesą** registruojant domeno vardą „.eu“, siekiant, kad domeno vardų turėtojai galėtų sužinoti, ar EUIPO yra užregistruotas panašaus pavadinimo prekių ženklas.

Be to, abi organizacijos atliks **bendrą paraiškų teikimo elgsenos tyrimą** siekdamos išsiaiškinti, kas registruojama pirmiau: prekių ženklai ar domenų vardai. Atlikusios tyrimą jos galės lengviau kovoti su apgaulingais domenų vardais ir nesąžiningo registravimo atvejais.

Taip pat bus pradėta vykdyti **galimybių studija** siekiant sukurti priemonę, skirtą informuoti naudotojus apie jų ieškomų terminų prieinamumą kalbant tiek apie prekių ženklą, tiek apie domeno vardą. EUIPO ir „EURid“ taip pat išnagrinės galimybę išplėsti dabartinę identiškos paieškos kriterijais[15] grindžiamą prieinamumo patikrą taip, kad ji būtų atliekama pagal panašios paieškos kriterijus ir taip, pateikus elektroninę ES prekių ženklo paraišką „EURid“ duomenų bazėje, būtų galima rasti galimas atitiktis.

Darbo programoje taip pat pateikiamas saitas į EUIPO **MVĮ programą**, į kurią bus įtrauktos tokios iniciatyvos:

- pokalbių robotas, teikiantis MVĮ naudingą informaciją verslo klausimais, pradedant intelektinės nuosavybės klausimais;
- atradimų vadovai, teikiantys paramą ir gaires ES prekių ženklą pageidaujančioms registruoti MVĮ, ir nurodantys domenų vardų svarbą;
- internetiniai seminarai, skirti MVĮ ir informacijos sklaidos organizacijoms.

[13] EUIPO parsisiųsdinimo paslaugą sudaro duomenų bazė, kurią galima parsisiųsti iš EUIPO serverio ir integruoti į vartotojo vidaus sistemas. Joje pateikiami duomenys apie visus į EUIPO vidaus duomenų bazę įtrauktus ES prekių ženklus, išteklių katalogavimo ir platinimo sistemą ir tarptautinius registrus.

[14] https://euipo.europa.eu/ohimportal/en/web/guest/news/-/action/view/5772664

[15] Naudotojams pateikiami rezultatai grindžiami beveik tikslia atitiktimi „EURid“ duomenų bazėje, kai yra tik nedidelių skirtumų (pavyzdžiui, brūkšnelių ir skaičių).

3.4. „EURid“ ir EUIPO bendradarbiavimo vertinimas ir rekomendacijos dėl jo gerinimo

„EURid“ ir EUIPO sėkmingai bendradarbiauja kovodamos su spekuliavimu ir piktnaudžiavimu registruojant domenų vardus, įskaitant domenų vardų užgrobimą, ir tikimasi, kad ateityje dėl šių dviejų organizacijų veiksmų pavyks dar labiau sumažinti spekuliavimo ir piktnaudžiavimo registruojant domenų vardus atvejų ir pagerinti paramą MVĮ.

Kitu bendradarbiavimo etapu abi organizacijos turėtų siekti supaprastinti domeno vardo „.eu“ ir ES prekių ženklo registravimo procedūrą ir didinti informuotumą apie domenų vardų ir prekių ženklų ryšį. Bet kokia jų siūloma priemonė turėtų būti paprasta, patogi naudoti, prieinama ir veiksminga MVĮ.

Konkrečiai, jos galėtų atlikti šiuos patobulinimus:

- vykdyti daugiau **informuotumo didinimo** ir žinių kaupimo veiksmų siekiant, kad teisių subjektai ir domeno vardo „.eu“ turėtojai žinotų apie esamas priemones ir labiau jomis naudotųsi. Pavyzdžiui, galima rengti mokymo kursus ir internetinius seminarus, ypač skirtus MVĮ. Bus svarbu gauti grįžtamąją informaciją iš MVĮ, suprasti jų poreikius ir gerinti informuotumo didinimo veiklą;
- teikti **daugiau informacijos** naudotojams, kai jie **pateikia ES prekių ženklo paraišką**. Pavyzdžiui, kartu su galutiniu paraiškos pranešimo patvirtinimu ir oficialiu autentiškumo dokumentu EUIPO pareiškėjams galėtų pateikti dokumentus, kuriuose būtų daugiau informacijos apie domenų vardus „.eu“ ir būdus intelektinės nuosavybės teisėms apsaugoti;

- tobulinti **esamas priemones**:
    - siekiant visapusiškai įdiegti prieinamumo patikros ir perspėjimo funkcijas, reikės atlikti daugiau techninių patobulinimų. Šios funkcijos leidžia teisių subjektams, įskaitant MVĮ, paprastai ir veiksmingai rezervuoti savo prekių ženklus atitinkančius domenų vardus arba imtis veiksmų dėl piktnaudžiavimo ir (arba) spekuliavimo registruojant domenų vardus atvejų;
    - apibendrinti perspėjimo sistemos naudojimą. Remiantis „EURid“ ir EUIPO pateiktais statistiniais duomenimis matyti, kad esama didelio atotrūkio tarp užregistruotų ES prekių ženklų ir domenų vardų „.eu“ bei ES prekių ženklų turėtojams išsiųstų perspėjimų skaičiaus. Reikia didinti informuotumą apie šią funkciją ir skatinti aktyviau ja naudotis;
    - išnagrinėti galimybes išplėsti esamas prieinamumo patikros ir perspėjimo apie pavojų funkcijų priemones taip, kad jos būtų taikomos geografinėms nuorodoms;

- kurti **naujas priemones**, padėsiančias **vienu metu registruoti** ES prekių ženklą ir domenų vardus „.eu“:
    - sukurti bendrą paieškos priemonę, kuria naudodamiesi naudotojai galėtų patikrinti, ar terminai prieinami ir kaip ES prekių ženklas, ir kaip domeno vardas „.eu“;
    - įvertinti galimybę EUIPO tapti akredituotu domeno vardo „.eu“ registratoriumi ir domeno vardo „.eu“ registravimą integruoti į ES prekių ženklo paraiškas. Taip teisių subjektams būtų suteikta galimybė registraciją vykdyti vieną kartą.

Komisija drauge su „EURid“ ir EUIPO atsižvelgs į šias rekomendacijas ir atidžiai stebės jų bendradarbiavimą ir ar priemonės, kurių jos imasi kovodamos su spekuliavimu ir piktnaudžiavimu registruojant domenų vardus, yra veiksmingos. Vykdydama šią stebėseną, ji teiks ypač daug dėmesio MVĮ skirtoms priemonėms.

4. Bendradarbiavimas su kitomis Sąjungos įstaigomis ir nacionalinėmis arba tarptautinėmis organizacijomis

4.1. Bendradarbiavimas su Europolu

„EURid“ ir Europolas 2016 m. yra pasirašę susitarimo memorandumą[16]. Pagal šį susitarimą jie keičiasi informacija apie įtartinus domeno vardus „.eu“, įskaitant „EURid“ piktnaudžiavimo prevencijos ir išankstinio perspėjimo sistemoje (APEWS) nurodytus domenus[17].

„EURid“ ir Europolo bendradarbiavimą būtų galima toliau stiprinti, visų pirma oficialiai sudarant šiuos susitarimus. Tai apimtų:

- oficialų kiekvienos šalies taikymo srities ir įsipareigojimų nustatymą;
- kontaktinių punktų ir ryšių kanalų abiejose pusėse nustatymą;
- veiksmų, kurių kiekviena šalis turi imtis nustačius įtartiną domeno vardą, aprašymą;
- tolesnių veiksmų ir ataskaitų teikimo mechanizmų nustatymą.

Šios dvi organizacijos taip pat galėtų vykdyti bendrą informuotumo didinimo ir žinių kaupimo veiklą, siekdamos informuoti plačiąją visuomenę ir mokyti kibernetinio saugumo ekspertus ir teisėsaugos pareigūnus apie kibernetinių nusikaltimų grėsmes, susijusias su spekuliavimu ir piktnaudžiavimu registruojant domenų vardus, ir galimas atsakomąsias priemones. Konkrečiai jos galėtų parengti su intelektine nuosavybe susijusių atvejų tyrimus, siekdamos mokyti teisių subjektus ir jų atstovus, daugiausia dėmesio skirdamos MVĮ.

4.2. Bendradarbiavimas su kitomis įstaigomis

Siekdama užkirsti kelią neteisėtai veiklai internete, „EURid“ bendradarbiauja su tarptautinėmis ir Europos institucijomis bei organizacijomis. Be kita ko, bendradarbiaujama su šiomis institucijomis ir organizacijomis:

- Belgijos muitine (kovos su suklastotomis interneto svetainėmis srityje);
- Belgijos prokuratūra ir teisėsaugos institucijomis (kovos su elektroniniais nusikaltimais srityje);
- Saugios internetinės farmacijos asociacija;

[16] https://www.europol.europa.eu/newsroom/news/europol-enhances-cybercrime-and-internet-security-cooperation-signing-mou-eurid

[17] Piktnaudžiavimo prevencijos ir išankstinio perspėjimo sistema (APEWS) yra bendradarbiaujant su Leveno universitetu „EURid“ sukurta mašinų mokymosi priemonė, kuria patikrinami visi naujai užregistruoti domenai „.eu“, siekiant nustatyti kenkiamųjų domenų (t. y. duomenų vagystės, brukalo siuntimo, kenkimo programinės įrangos platinimo, botneto valdymo ir kontrolės) perdavimo atvejus ir užkirsti jiems kelią.

- Tarptautine kovos su klastojimu koalicija[18];
- E. prekybos fondu (kovos su suklastotomis e .parduotuvėmis srityje);
- Kovos su duomenų viliojimu darbo grupe;
- Belgijos kompiuterinių incidentų tyrimo tarnyba.

Nacionaliniai registruoti prekių ženklai pagal domeno vardo „.eu“ reglamentavimo sistemą saugomi taip pat, kaip ir ES prekių ženklai. Tačiau domeno vardo „.eu“ registras nevykdo jokio struktūrinio bendradarbiavimo su valstybių narių prekių ženklų tarnybomis. Būtų galima pasiekti tokį bendradarbiavimo lygį, tam galimai pasitelkiant EUIPO įsteigtą Europos Sąjungos intelektinės nuosavybės tinklą (EUIPN)[19]. „EURid“ bendradarbiavimą su EUIPO taip pat būtų galima išplėsti įtraukiant valstybių narių prekių ženklų tarnybas, jų naudotojams taip pat suteikiant galimybę naudotis prieinamumo patikros ir (arba) perspėjimo funkcijomis.

Šiuo metu intelektinės nuosavybės teisių, išskyrus prekių ženklus, (pavyzdžiui, geografinių nuorodų ir kilmės vietos nuorodų, prekybinių pavadinimų, verslo identifikatorių ir įmonių pavadinimų) turėtojai gali naudotis taisomosiomis priemonėmis tik piktnaudžiavimo registruojant domeno vardą „.eu“ atveju. Siekiant pagerinti šią padėtį, domeno vardo „.eu“ registras galėtų toliau bendradarbiauti su atitinkamomis įstaigomis ir agentūromis. Tokį bendradarbiavimą būtų galima vykdyti ir atliekant patikrinimus jų intelektinės nuosavybės teisių duomenų bazėse[20]. Jeigu registras rastų vardus, kurie būtų identiški arba panašūs į domeno vardo „.eu“ vardus, jis galėtų arba perspėti teisių subjektus (kad jie galėtų imtis veiksmų), arba pats imtis tiesioginių veiksmų (*ex officio*). Praktiškai tai reikštų, kad perspėjimo funkcija būtų taikoma ir tokioms intelektinės nuosavybės teisėms. Kalbant apie prekybinius pavadinimus, verslo identifikatorius ir įmonių pavadinimus, būtų galima pradėti tyrimą siekiant įvertinti bendradarbiavimo su ES verslo registrų tinklu naudą.

Bendradarbiavimo su valdžios institucijomis ir organizacijomis, atsakingomis už kitas intelektinės nuosavybės teises, išplėtimas, neapsiribojant ES prekių ženklais, galėtų būti ypač naudingas MVĮ.

5. Mažosios ir vidutinės įmonės

Visais šioje ataskaitoje analizuojamais aspektais daug dėmesio skiriama mažosioms ir vidutinėms įmonėms.

Be to, šiame skirsnyje daugiausia dėmesio skiriama aspektams, susijusiems su MVĮ taikomomis domeno vardo „.eu“ registravimo procedūromis ir joms skirtomis teisių gynimo priemonėmis, visų pirma – su alternatyviu ginčų sprendimu, siekiant kovoti su piktnaudžiavimu ir (arba) spekuliavimu registruojant domenų vardus.

5.1. Registravimo procedūra

Apskritai domeno vardo „.eu“ registravimo procedūra yra gana paprasta ir aiški. Tačiau, atsižvelgiant į prevencinių priemonių svarbą kovojant su registravimu spekuliavimo ir

[18] https://eurid.eu/en/news/eurid-and-iacc-team-up-to-fight-cybercrime/

[19] https://euipo.europa.eu/ohimportal/en/european-cooperation

[20] Pavyzdžiui, veikia Komisijos ES geografinių nuorodų registras *eAmbrosia* https://ec.europa.eu/info/food-farming-fisheries/food-safety-and-quality/certification/quality-labels/geographical-indications-register/.

piktnaudžiavimo tikslais, būtų galima pagerinti šią procedūrą MVĮ, visų pirma imantis šių veiksmų:

- įgyvendinti paslaugas, kuriomis naudodamiesi intelektinės nuosavybės teisių turėtojai galėtų prevenciniais tikslais blokuoti domenų vardų registravimą, dėl kurio pažeidžiamos jų teisės, kaip tai jau daro kiti sektoriaus subjektai[21]. Naudodamiesi tokiomis paslaugomis, teisių turėtojai gali lengviau apsaugoti savo ankstesnes teises ir savo prekių ženklus nuo domenų vardų užgrobimo nežymiai pakeičiant jų pavadinimų rašybą[22];

- plačiau naudoti **prognozavimo algoritmus**, siekiant užkirsti kelią registravimui spekuliavimo ir piktnaudžiavimo tikslais, taip pat kenkiamojo registravimo[23] atvejams, kurių esama šiuo metu;

- didinti teisių subjektų informuotumą apie esamas panašumo paieškos priemones, tokias kaip „.be WHOIS lookup“, kad jie galėtų ieškoti panašių domenų vardų, kuriais galėtų būti pažedžiamos jų teisės;

- užtikrinti, kad naudotojai galėtų nesunkiai susipažinti su informacija apie tai, **kaip pranešti** apie įvairių rūšių netinkamą naudojimą[24].

5.2. Alternatyvus ginčų sprendimas

Kadangi internetu galima naudotis visame pasaulyje, o tarpvalstybinių ginčų dėl domeno vardų sprendimas teisme yra brangus ir užima daug laiko, tarptautiniu mastu pripažįstama, kad neteisminiai (alternatyvūs) tokių ginčų sprendimo mechanizmai yra veiksmingos taisomosios priemonės kovojant su registravimu spekuliavimo ir piktnaudžiavimo tikslais.

Alternatyvus domeno vardo „.eu“ ginčų sprendimas[25] reglamentuojamas specialiomis taisyklėmis[26], jį nuo 2006 m. užtikrina nepriklausomas paslaugų teikėjas – Čekijos arbitražo teismas. Nuo 2017 m. šią paslaugą teikia ir Pasaulinė intelektinės nuosavybės organizacija (PINO). Ginčų dėl domeno vardo „.eu“ sprendimo procedūra trunka apie tris mėnesius.

---

[21] Šiuo metu bendrinių aukščiausio lygio domenų rinkoje teikiamos kelios domenų blokavimo paslaugos, kaip antai „Donut“ paslauga Domain Protected Marks List (DPLM), „Trademark Clearinghouse“ paslauga TMCH TREx, „Uniregistry“ paslauga Uni EPS, „ICM Registry“ paslauga AdultBlock, „.club Registry“ paslauga .club Trademark Sentry.

[22] Domenų vardų užgrobimas nežymiai pakeičiant jų pavadinimų rašybą yra tam tikra domenų vardų užgrobimo forma, grindžiama klaidomis, pavyzdžiui, rašybos klaidomis, kurias padaro interneto naudotojai, į interneto rašyklę įrašydami interneto svetainės adresą. Nežymiai pakeitus pavadinimo rašybą, užgrobtas domeno vardas sukurtas remiantis įprastai, akivaizdžiai ar tyčia neteisingai parašius prekių ženklo pavadinimą (pavyzdžiui, įrašant gretimas klaviatūros raides, pakeičiant panašius ženklus, keičiant raides ir skaitmenis, įtraukiant kitus terminus ar skaitmenis ar juos kaitaliojant).

[23] Tai yra duomenų viliojimas, brukalas, kenkimo programinės įrangos platinimas, botneto valdymas ir kontrolė.

[24] Panašiai kaip tai daroma su domenų „.be“, „.dk“ vardais.

[25] Žr. Komisijos reglamento (EB) Nr. 874/2004 22 straipsnio 1 dalies a punktą.

[26] https://eurid.eu/d/7770495/EN_ADR_English_rules.pdf

Apskritai alternatyvus ginčų dėl domeno vardo „.eu“ sprendimas veikia kaip buvo numatyta[27], tačiau būtų galima įgyvendinti kai kuriuos pakeitimus siekiant jį supaprastinti ir padaryti prieinamesnį ir įperkamesnį MVĮ. Pavyzdžiui, būtų galima imtis šių veiksmų:

- sukurti **internetinį ginčų valdymo portalą**, kad šalys galėtų internetu spręsti visus ginčus dėl domeno vardo „.eu“ (šiuo metu jį teikia ne visi ginčų dėl domeno vardo „.eu“ sprendimo paslaugų teikėjai);

- **sutrumpinti** procedūrą (jei įmanoma), kad ji atitiktų Vienodą ginčų dėl domeno vardų sprendimo procedūrą (UDRP);

- užtikrinti, kad MVĮ būtų taikomi prieinami ginčo dėl domeno vardo „.eu“ pradėjimo **administraciniai mokesčiai**;

- pradėti taikyti **mechanizmą, grindžiamą principu „pralaimėjusi šalis moka“**, kuriuo būtų siekiama atgrasyti nuo registravimo spekuliavimo ar piktnaudžiavimo tikslais ir sudaryti sąlygas šaliai, kurios naudai priimtas sprendimas, susigrąžinti išlaidas, kurias ji patyrė pradėdama ginčo dėl domeno vardo „.eu“ procedūrą;

- numatyti **pagreitintas procedūras**, pavyzdžiui, Registro vykdomą domenų vardų galiojimo sustabdymą tais atvejais, kai akivaizdu, jog domeno vardai užgrobiami nežymiai pakeičiant jų pavadinimų rašybą, arba nustatant procedūras, kurios būtų panašios į Bendrąją greitojo laikino sustabdymo sistemą[28];

- suteikti galimybę prieš oficialiai pradedant ginčą dėl domeno vardo susipažinti su **preliminariomis procedūromis**[29].

6. Išvados

Apskritai domeno vardo „.eu“ registras ir EUIPO vykdo patenkinamą bendradarbiavimą dėl piktnaudžiavimo ir spekuliavimo registruojant domenų vardus. Šioje ataskaitoje siūlomi tolesni patobulinimai, susiję su:

- „EURid“ ir EUIPO bendradarbiavimu, visų pirma gerinant informuotumo didinimą ir žinių kaupimo veiklą, tobulinant esamas priemones ir kuriant naujas priemones, kad būtų lengviau vienu metu registruoti ES prekių ženklą ir domenų vardus „.eu“;

- bendradarbiavimu su kitais subjektais: būtų galima sustiprinti esamą bendradarbiavimą, pavyzdžiui, bendradarbiavimą su Europolu; būtų galima užmegzti naujus bendradarbiavimo santykius, pavyzdžiui, su nacionalinėmis prekių ženklų tarnybomis;

[27] Daugiau informacijos apie alternatyvų ginčų dėl domeno vardo „.eu“ sprendimą pateikiama išorės tyrimo 10.2 skirsnyje: https://dx.publications.europa.eu/10.2759/428574.

[28] Bendroji greitojo laikino sustabdymo sistema yra teisių apsaugos mechanizmas, kurį ICANN pradėjo taikyti 2013 m., įdiegus naujus bendrinius aukščiausiojo lygio domenus. Bendroji greitojo laikino sustabdymo sistema – nebrangi ir greita procedūra teisių turėtojams, kurių teisės į prekių ženklą aiškiai pažeistos dėl domeno vardų registravimo. Taip domeno vardas laikinai pašalinamas (sustabdomas) iki jo galiojimo pabaigos. Pasibaigus registravimo laikotarpiui, registro operatorius panaikina domeno vardą.

[29] Pavyzdžiui, suteikiant galimybę pareikšti prieštaravimą, kad domeno vardas būtų užregistruotas domeno „.eu“ registre (po suteikimo), siekiant užblokuoti domeno vardą (kaip antai „.it“ domeno vardą).

- MVĮ taikomomis priemonėmis, visų pirma toliau tobulinant registravimo ir alternatyvaus ginčų sprendimo procedūras.

Visas šioje ataskaitoje pateiktas rekomendacijas dėl tobulinimo būtų galima įgyvendinti derinant šiuos veiksmus:

- įgyvendinti esamas priemones;
- nacionaliniu ar tarptautiniu lygmeniu įgyvendinti naujas „EURid“ ir EUIPO bendradarbiavimo su kitomis Sąjungos įstaigomis, institucijomis ir organizacijomis priemones
- ir atnaujinti „EURid“ procedūras.

Tam **nereikia papildomų teisėkūros priemonių**, pakanka konkretaus įgyvendinimo ir tolesnių veiksmų. Kai kurias iš šių priemonių būtų galima įtraukti į paslaugų koncesijos sutartį tarp domeno vardo „.eu“ registro ir Komisijos (kuri įsigalios pradėjus taikyti Reglamentą (ES) 2019/517).

Komisija kartu su domeno vardo „.eu“ registru ir EUIPO imsis tolesnių veiksmų dėl siūlomų patobulinimų, itin daug dėmesio skirdama MVĮ skirtoms supaprastinimo priemonėms, ir praneš Europos Parlamentui ir Tarybai apie padarytą pažangą reguliariai teikdama ataskaitas dėl domeno vardo „.eu“ veikimo.